

ROBERT A. NISBET,
The Social Bond, Alfred and Knopf
1970.

Autor ove suvremene knjige o suštinskim pitanjima sociologije je poznati američki sociolog sa Kalifornijskog sveučilišta. Knjiga ima nekoliko odlika koje je odvajaju od standardnih američkih uvođa u sociologiju. Prije svega autor daje vrlo interesante analize historijske i komparativno-historijske metode, kao i primjene komparativno-historijske metode u rješavanju niza sociooloških problema. Pored društvene povezanosti, pitanja kojem je autor posvetio najviše prostora i pažnje, znatan dio knjige (čitav treći dio) analizira vrlo značajno i osjetljivo pitanje društvene promjene (social change).

U knjizi su također obrađena zanimljiva pitanja suvremene sociologije, a koja nisu bila prisutna u starijim općim prikazima sociologije. To su pitanja društvene entropije, alienacije i anomije.

Knjiga je podijeljena u tri dijela. Prvi dio raspravlja o problematici sociologije kao znanosti, o njenim osnivačima i sl. (od 5—45 str.). U najopširnijem drugom dijelu knjige (55—301 str.) govori se o povezanosti društva. Glavne kategorije koje Nisbet ovdje analizira su slijedeće: priroda društvene povezanosti, društvena interakcija, društvene skupine, autoritet, uloge, statusi, norme, entropija (entropija društva, entropija i društveno ponašanje, alienacija, anomija, devijantno ponašanje). Treći dio (301—395 str.) raspravlja o pitanjima društvene promjene. Kategorije što ih Nisbet ovdje analizira su slijedeće: problem društvene promjene, priroda i izvori društvene promjene, povijest i društvena promjena i glavni procesi društvene promjene.

Dimitrije Sergejev

KONTINUITETI U IZUČAVANJU
DRUŠTVENOG SUKOBA

(Continuiteties in the Study of Social Conflict, od Lewis A. COSERA, A Free Press Paperback Edition 1970, New York. Collier-MacMillan Limited, London).

Coser je obnovio u zapadnoj sociologiji interes za društveni sukob. Njegova knjiga FUNKCIJE DRUŠTVENOG SUKOBA (The Functions of Social Conflict, The Free Press, New York 1954.) izazvala je izuzetnu pažnju. Nova knjiga »Kontinuiteti u izučavanju društvenog sukoba« predstavlja zbirku njegovih napisu nastalih poslije objavljivanja prve knjige.

Knjiga je podijeljena na tri dijela. Prvi dio je autor nazvao »Ponovni posjet funkcijama društvenog konflikta« (The Functions of Social Conflict Revisit) i sadrži šest članaka: »Društveni konflikt i teorija društvene promjene«, »Prestanak konflikta«, »Nasilje i socijalna struktura«, »Neke društvene funkcije nasilja«, »Unutrašnje nasilje kao mehanizam za razrješavanje konflikta«, »Neke funkcije devijantnog ponašanja i normativna fleksibilnost«. U prvom napisu autor nastoji nadopuniti analizu promjena unutar društvenih sistema, analizama promjena samih društvenih sistema. On pokušava zaključiti kakvo je značenje društvenog sukoba za takve promjene. Drugi članak pokušava dači odgovor na značenje institucionaliziranih i normativnih čimbenika u razrješavanju i okončanju sukoba. Skupina članaka o nasilju ukazuje na značenje ubojstva, kriminalnog nasilja, nasilja mase, ponašanja u gomili, nereda, pobuna i revolucija kao mehanizama razrješavanja sukoba. Zadnji napis pokušava povezati tekuća teoretičiranja s teorijom društvenog sukoba.

Drugi dio, pod naslovom »Društvena teorija i društveni sukob« (Social Theory and Social Conflict) sadrži kritičke osvrte na stvaralački rad Emila Dirkema